

Bruxelles, 20.11.2019
COM(2019) 930 final

SENSITIVE* : *Limited to Cabinets*
UNTIL ADOPTION

COMUNICARE A COMISIEI

Supravegherea mai strictă – Grecia, noiembrie 2019

{SWD(2019) 930 final}

* Distribution only on a 'Need to know' basis - Do not read or carry openly in public places. Must be stored securely and encrypted in storage and transmission. Destroy copies by shredding or secure deletion. Full handling instructions <https://europa.eu/db43PX>

ISTORICUL DOSARULUI

Evoluțiile economice și politicile din Grecia sunt monitorizate în cadrul semestrului european pentru coordonarea politicilor economice și în temeiul cadrului de supraveghere mai strictă în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 472/2013⁽¹⁾. Implementarea supravegherii mai stricte pentru Grecia ⁽²⁾ confirmă faptul că, pe termen mediu, Grecia trebuie să adopte în continuare măsuri pentru a aborda sursele sau potențialele surse de dificultăți economice și financiare, implementând în același timp reforme structurale pentru a sprijini o creștere economică robustă și durabilă.

Supravegherea mai strictă oferă un cadru cuprinzător pentru monitorizarea evoluțiilor economice și pentru punerea în aplicare a politicilor necesare în vederea asigurării unei redresări economice durabile. Ea permite evaluarea periodică a evoluțiilor economice și financiare recente din Grecia, precum și monitorizarea condițiilor de finanțare a datoriei suverane și actualizări ale analizei sustenabilității datoriei. Supravegherea mai strictă furnizează, de asemenea, cadrul de evaluare a angajamentului general asumat de Grecia față de Eurogrup la 22 iunie 2018, de a continua și de a finaliza reformele adoptate în cadrul programului bazat pe Mecanismul european de stabilitate și de a asigura protejarea obiectivelor reformelor importante adoptate în cadrul programelor de asistență financiară. În acest context, supravegherea mai strictă monitorizează implementarea angajamentelor specifice de a finaliza principalele reforme structurale demarate în cadrul programului în șase domenii-cheie, în termenele convenite, până la jumătatea anului 2022, și anume: politicile bugetare și bugetar-structurale, (ii) protecția socială, (iii) stabilitatea financiară, (iv) piața muncii și piețele de produse, (v) privatizarea și (vi) modernizarea administrației publice ⁽³⁾. Până la jumătatea anului 2019 trebuie să fie îndeplinite 15 angajamente specifice, iar progresele cu privire la acestea sunt evaluate în prezentul raport.

Acesta este cel de al patrulea raport privind supravegherea mai strictă pentru Grecia. El este emis în paralel cu evaluarea proiectului de plan bugetar al Greciei pentru 2020 și servește, de asemenea, ca raport specific de monitorizare în cadrul procedurii privind dezechilibrele macroeconomice pentru Grecia în cadrul semestrului european, care a fost identificată în cadrul semestrului european din 2019 ca având dezechilibre excesive. Prezentul raport se bazează pe concluziile unei misiuni desfășurate la Atena în perioada 23-26 septembrie 2019 de către Comisie, în colaborare cu Banca Centrală Europeană ⁽⁴⁾. Fondul Monetar Internațional a participat în contextul ciclului său de supraveghere din 2019 în temeiul articolului IV, în timp ce Mecanismul european de stabilitate a participat în contextul sistemului său de avertizare timpurie și în conformitate cu Memorandumul de înțelegere din

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 472/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 privind consolidarea supravegherii economice și bugetare a statelor membre din zona euro care întâmpină sau care sunt amenințate de dificultăți grave în ceea ce privește stabilitatea lor financiară, JO L 140, 27.5.2013, p. 1.

⁽²⁾ Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/1192 a Comisiei din 11 iulie 2018 cu privire la activarea unei supravegheri mai stricte pentru Grecia (JO L 211, 22.8.2018, p. 1), Decizia de punere în aplicare (UE) 2019/338 a Comisiei din 20 februarie 2019 privind prelungirea supravegherii mai stricte pentru Grecia (JO L 60, 20.2.2019, p. 17), Decizia de punere în aplicare (UE) 2019/1287 a Comisiei din 26 iulie 2019 privind prelungirea supravegherii mai stricte pentru Grecia (JO L 202, 31.7.2019, p. 110).

⁽³⁾ https://www.consilium.europa.eu/media/35749/z-councils-council-configurations-ecofin-eurogroup-2018-180621-specific-commitments-to-ensure-the-continuity-and-completion-of-reforms-adopted-under-the-esm-programme_2.pdf.

⁽⁴⁾ Personalul BCE a participat la misiuni de evaluare în conformitate cu competențele BCE și, prin urmare, a furnizat expertiză cu privire la politicile din sectorul financiar și la aspecte macro-critice, cum ar fi obiectivele bugetare principale, precum și nevoile în materie de sustenabilitate și de finanțare. Misiunea de evaluare a fost precedată de o misiune tehnică în perioada 16-20 septembrie.

27 aprilie 2018 privind relațiile de lucru dintre Comisia Europeană și Mecanismul european de stabilitate.

Prezentul raport ar putea fi utilizat de Eurogrup drept bază pentru a decide cu privire la activarea celui de-al doilea set de măsuri de politică contingentă privind datoria, în valoare de 767 de milioane EUR. Eurogrupul din 22 iunie 2018 a convenit că pachetul de măsuri de reducere a datoriilor pentru Grecia ar trebui să includă stimulente pentru a asigura o implementare consolidată și continuă a măsurilor de reformă convenite în cadrul programului Mecanismului european de stabilitate. În acest scop, Grecia va beneficia de implementarea unora dintre măsurile convenite în ceea ce privește datoria, sub rezerva respectării angajamentelor sale privind continuitatea reformelor și finalizarea acestora, pe baza unor rapoarte pozitive în cadrul supravegherii mai stricte, în tranșe semestriale până la jumătatea anului 2022. Printre aceste măsuri se numără: restituirea sumelor echivalente veniturilor provenite din obligațiunile grecești de stat deținute de către băncile centrale în temeiul Programului privind piețele titlurilor de valoare și al Acordului privind activele financiare nete și (ii) renunțarea la marja de dobândă suplimentară pentru anumite împrumuturi acordate din Fondul european de stabilitate financiară pentru perioada cuprinsă între 17 iunie 2019 și 31 decembrie 2019.

Prezentul raport concluzionează că Grecia a luat măsurile necesare pentru a-și îndeplini angajamentele specifice de reformă pentru jumătatea anului 2019. Vor fi esențiale și alte măsuri pentru finalizarea reformelor și, acolo unde este necesar, pentru accelerarea lor. Această evaluare ia în considerare eforturile depuse de noua administrație în ultimele luni pentru implementarea angajamentelor, în contextul avansării unei mai ample agende de reformă, precum și disponibilitatea sa de a le pregăti în strânsă cooperare cu instituțiile.

PERSPECTIVE ECONOMICE

Creșterea economică din Grecia a continuat în prima jumătate a anului 2019 și se preconizează că va rămâne rezilientă în fața turbulențelor externe. După un început de an mai slab decât așteptările, se preconizează redinamizarea creșterii în a doua jumătate a anului, urmând să atingă în total 1,8 % în 2019, foarte puțin sub nivelul de 1,9 % atins în 2018. Consumul privat și investițiile pot reprezenta factorii majori ai creșterii economice în acest an și în anul următor, pe fondul unei creșteri solide a venitului disponibil și a unui nivel ridicat de încredere a consumatorilor exprimat în sondajele de piață, care a depășit deja nivelurile din perioada anterioară crizei. Redresarea economică din Grecia are loc în contextul deteriorării mediului extern. Cu toate acestea, fiind susținută de reducerea anunțată a impozitelor pe forța de muncă și capital și de creșterea continuă a cotelor de piață ale exporturilor, previziunea de creștere se situează la 2,3 % în 2020, depășind media de 1,2 % a zonei euro.

Percepția generală și așteptările subliniază o dinamică pozitivă. Indicatorul percepției generale asupra economiei s-a îmbunătățit semnificativ de la alegerile generale din iulie, iar mecanismele de control al capitalului au fost retrase integral. Grecia a fost activă pe piețele internaționale de capital, unde diferențialul ratelor dobânzilor a ajuns rapid la nivelurile cel mai scăzute înregistrate vreodată, deasupra evoluțiilor general favorabile de pe piețele europene ale obligațiunilor suverane. Evaluarea de către agențiile de rating a făcut obiectul unor actualizări, reflectând interacțiunea pozitivă și constructivă cu instituțiile europene. Provocarea cu care se confruntă autoritățile elene și, într-adevăr, partenerii europeni, va fi susținerea acestui impuls pozitiv general.

Performanța de creștere pe termen mediu depinde în mod esențial de consolidarea investițiilor, care se situează încă sub media zonei euro. În 2018, investițiile în Grecia, ca procent din PIB, au fost cele mai scăzute din UE, cu 7,7 puncte procentuale sub media zonei euro de 20,6 % din PIB. Creșterea nivelului investițiilor în vederea redresării după anii de investiții insuficiente din perioada crizei este foarte importantă pentru viitoarea creștere economică. Proiectele emblematice de privatizare și atragerea de investiții străine directe vor fi esențiale pentru creșterea investițiilor private. Creșterea investițiilor publice, inițial prin atingerea plafoanelor de cheltuieli bugetare și ulterior prin extinderea investițiilor publice dincolo de posibilitățile actuale ale bugetului, ar stimula și mai mult creșterea, datorită efectului multiplicator.

Piața forței de muncă prezintă îmbunătățiri suplimentare, iar șomajul își continuă scăderea într-un ritm constant. Se preconizează că rata de ocupare a forței de muncă va crește la peste 2 % în 2019 și în 2020, conducând la o scădere a ratei șomajului de la 19,3 % în 2018 la aproximativ 17 % în acest an și la aproape 15 % în 2020. Se estimează că inflația va fi atenuată pe termen scurt, pe baza recente reduceri a impozitelor indirecte și a evoluției prețurilor petrolului, și că va crește moderat pe termen mediu.

Prognoza este supusă riscurilor de evoluție pozitivă și negativă, acestea din urmă fiind mai accentuate. Riscurile de evoluție negativă care amenință perspectiva decurg din încetinirea cererii externe, precum și din subutilizarea persistentă a bugetului destinat investițiilor publice. Riscurile de evoluție pozitivă sunt legate de îmbunătățirea semnificativă a percepției întreprinderilor și consumatorilor, care nu a fost transpusă încă în creșteri semnificative ale cheltuielilor. Proiecția este condiționată de menținerea traiectoriei reformei convenite în cadrul supravegherii mai stricte, inclusiv de reformele din cadrul de rezoluție pentru creditele neperformante, concepute pentru a asigura o reducere suficientă a creditelor neperformante și pentru a sprijini creditele bancare.

POLITICI BUGETARE ȘI PERSPECTIVE

Grecia este pe cale de a depăși obiectivul de excedent primar convenit de 3,5 % din PIB în 2019, acesta fiind al cincilea an consecutiv în care depășește obiectivele. Astfel se disipă îngrijorările manifestate la începutul acestui an cu privire la faptul că adoptarea de măsuri fiscale în mai 2019 ar prezenta un risc la adresa realizării obiectivului privind excedentul primar. Aceste măsuri au fost menținute de noua administrație. Măsurile din mai au inclus: noi sisteme de decontare (cu 120 rate) pentru datoriile la impozite și pentru fondurile de asigurări sociale și administrațiile locale; reducerea taxei pe valoarea adăugată la anumite articole; reintroducerea plății celei de-a 13-a pensii lunare; și inversarea unei reforme anterioare a pensiilor de urmaș. În plus, a fost abandonată reforma impozitului pe venitul persoanelor fizice prelegiferată în 2017, care ar fi extins baza de impozitare și ar fi scăzut ratele în mod neutru din punct de vedere fiscal începând cu 2020. Costul fiscal al măsurilor din mai este estimat în prezent la 0,7 % din PIB, sub valoarea de 1,1-1,4 % din PIB preconizată în raportul de supraveghere mai strictă din iunie, din cauza unui transfer sub așteptări al datoriilor din sistemele de tranzacții fiscale existente către noul sistem. Calitatea acestor măsuri a suscitat preocupări, având în vedere obiectivul de a îmbunătăți calitatea finanțelor publice și coerența acestora cu reformele adoptate în cadrul programului Mecanismului european de stabilitate. În iulie, noua administrație a modificat sistemul de 120 de tranșe, pentru a-l face mai atractiv în special pentru întreprinderi, și a adoptat o mică reducere a impozitului pe proprietate (Enfia).

Pentru a se asigura îndeplinirea ȋntelor bugetare, noile plafoane de cheltuieli revizuite ale administraȋiilor se reduc la niveluri mai realiste, asigurându-se marja de manevră bugetară prin venituri fiscale suplimentare. Autorităȋile au redus plafoanele bugetare atât în bugetul obișnuit (fără investiȋii), cât și în bugetul de investiȋii publice pentru a ȋine seama de supraestimarea persistentă a acestora. Acest lucru va îmbunătăȋi soldul bugetar cu 0,6 % din PIB în 2019. Revizuirea este parȋial reportată în bugetul pentru 2020. Autorităȋile au elaborat și un plan de acȋiune pentru a îmbunătăȋi previzionarea și monitorizarea bugetului de investiȋii publice. În plus, ele au adoptat acte legislative pentru a stabili normele care reglementează dezvoltarea, gestionarea, finanȋarea și implementarea componentei naȋionale a bugetului de investiȋii publice pentru a face față execuȋiei reduse a acestuia. Aceste eforturi au fost îndelung așteptate și sunt foarte binevenite. Autorităȋile sunt încurajate să utilizeze marja de manevră bugetară disponibilă în cadrul plafoanelor bugetare pentru a consolida redresarea economică. Perspectiva bugetară pentru 2019 a fost, de asemenea, sprijinită de evoluȋii favorabile în ceea ce privește veniturile; în principal printr-o participare mai mare decât cea prevăzută a noilor debitori în sistemele de plată în rate, precum și prin creșterea veniturilor obȋnute din taxa pe valoarea adăugată, care rezultă, de asemenea, din creșterea puternică a cheltuielilor efectuate de turiști.

În acest context, instituȋiile europene propun ca excedentul primar, conform definiȋiei monitorizate în cadrul supravegherii mai stricte, să atingă 3,8 % din PIB în 2019. Previziunile pentru 2019 pleacă de la premisa că plata obligaȋiei de serviciu public către Public Power Corporation, în valoare de aproximativ 200 milioane EUR, va fi acoperită din rezerva pentru cheltuieli neprevăzute și nu iau în considerare eventualele măsuri unice suplimentare care ar putea fi adoptate ulterior în 2019 pentru a utiliza marja de manevră bugetară disponibilă.

Aceasta înseamnă că Grecia ar trebui să atingă un excedent public de 1,3 % din PIB în 2019. Acest nivel depășește cu mult media pe zona euro a unui deficit de 0,8 % din PIB. Finanȋele publice ale Greciei au înregistrat un excedent începând din 2016, ca urmare a eforturilor substanȋiale de consolidare fiscală depuse în cursul programului MES, însă investiȋiile publice executate insuficient au contribuit și ele la această situaȋie. Realizarea unui excedent public este în concordanȋă cu scăderea semnificativă estimată a soldului structural (de la 5,8 % din PIB în 2016 la 3,0 % în 2019), semnalând că orientarea fiscală subiacentă devine treptat mai puțin strictă.

Pe baza informaȋiilor incluse în proiectul de plan bugetar pentru 2020, Comisia previzionează că Grecia va atinge ȋinta de excedent primar de 3,5 % din PIB (angajament specific continuu), urmând să realizeze un excedent public de 1,0 % din PIB și să respecte toate cerinȋele Pactului de stabilitate și de creștere în 2020. Proiectul de buget include un pachet de noi măsuri favorabile creșterii, în valoare de 0,6 % din PIB, care vizează reducerea impozitelor care au efecte de denaturare și creșterea prestaȋiilor sociale orientate spre familie. Pachetul include o reducere de patru puncte procentuale a impozitului pe profit; reforma impozitului pe venitul persoanelor fizice, care, printre altele, reduce cota de impozitare de la 22 % la 9 % pentru veniturile de maximum 10 000 EUR și majorează pragul scutirii de impozite pentru contribuabilii care au copii; reducerea contribuȋiilor la asigurările sociale cu un punct procentual pentru lucrătorii salariaȋi cu normă întreagă; și o reducere a impozitului pe dividende de la 10 % la 5 %. În plus, pachetul include o nouă indemnizaȋie de naștere în valoare de 2 000 EUR. Guvernul a anunȋat, de asemenea, reduceri fiscale suplimentare pentru 2021 și ulterior, dar acestea nu vor fi încă legiferate. Pentru a asigura neutralitatea bugetară, pachetul este completat în proiectul de plan bugetar prin măsuri „echivalente din punct de vedere fiscal”, în principal de natură parametrică, dar și de natură

administrativă, cu amploare similară. Aceste măsuri vizează creșterea randamentului impozitelor indirecte, actualizarea bazei de impozitare pentru impozitul pe proprietate și reducerea în continuare a obiectivelor în materie de cheltuieli care nu au fost utilizate în anii precedenți.

Deși setul complet de măsuri este în general neutru din punct de vedere bugetar, se preconizează că acesta va îmbunătăți calitatea finanțelor publice și va stimula creșterea economică în 2020. Reducerile de impozite pe capital și pe forța de muncă sunt pași importanți și pozitivi pe drumul reducerii impozitului pe profit efectiv al Greciei și a sarcinii fiscale asupra costului forței de muncă. Se preconizează că toți contribuabilii vor avea de câștigat de pe urma reformei impozitului pe venit, în special cei cu venituri mai mici și persoanele care desfășoară o activitate independentă. În plus, salariații cu normă întreagă, inclusiv cei cu venituri sub nivelul neimpozabil, vor beneficia de reducerea contribuției la asigurările sociale. Se preconizează că reorientarea fiscală favorabilă creșterii economice către impozite cu efecte de denaturare mai mici, cum ar fi taxa pe valoarea adăugată sau impozitul pe proprietate, va stimula investițiile private și ocuparea forței de muncă, contribuind la creșterea productivității și a consumului privat. Reforma nu abordează nivelul relativ ridicat al indemnizației neimpozabile pentru impozitul pe venitul persoanelor fizice, care a făcut parte din reforma fiscală convenită cu instituțiile în cadrul programului Mecanismului european de stabilitate în 2017 și care era prevăzută inițial să intre în vigoare în 2020. Proiectul de lege care introduce pachetul fiscal pentru 2020, astfel cum a fost publicat pentru consultare publică, include câteva măsuri suplimentare minore care nu au impact asupra evaluării politicii bugetare pentru 2020.

Finanțele publice ale Greciei se confruntă în continuare cu riscuri bugetare importante legate de pensiile și de salariile din sectorul public. Deși Consiliul de Stat a confirmat recent constituționalitatea principalilor piloni ai reformei pensiilor din 2016, unele dintre elementele acesteia (inclusiv dispozițiile privind pensiile suplimentare și ratele de acumulare pentru carierele lungi ale pensiilor principale) vor trebui ajustate. Impactul bugetar al abordării acestor aspecte se poate menține semnificativ, dar autoritățile s-au angajat să susțină eventualele costuri fiscale suplimentare în limita plafonului bugetar al Ministerului Muncii pentru anul 2020. În plus, eventualul impact fiscal negativ va fi limitat semnificativ și de faptul că unele părți esențiale ale reformei pensiilor din 2016 au fost declarate constituționale, iar Consiliul de Stat nu a acordat drept de compensare financiară retroactivă. Cu toate acestea, drepturile de pensie ale funcționarilor din sectorul public sunt încă supuse controlului Curții de Conturi. În ceea ce privește salariile din sectorul public, numărul mare de angajați temporari și riscurile legate de extinderea sferei exceptărilor de la grila de salarizare unificată rămân un motiv de îngrijorare. Într-o formă diminuată, persistă potențialul de depășire a obiectivului fiscal de 3,5 % din PIB prin subutilizarea creditelor bugetare destinate investițiilor publice.

POLITICI BUGETAR-STRUCTURALE

Pe baza constatărilor unui studiu de asistență tehnică, instituțiile europene au convenit că exercițiul de evaluare pentru actualizarea valorilor impozitului pe proprietate Enfia (angajament specific pentru jumătatea anului 2019) ar trebui reprogramat pentru a facilita o reformă mai substanțială a sistemului de impozite obiective pe proprietate imobiliară până la jumătatea anului 2020. În special, noul guvern a convenit să inițieze o extindere importantă a bazei de impozitare a proprietăților pentru Enfia și alte impozite pe proprietate. Se preconizează că reforma prezentată într-un calendar detaliat va spori baza de

impozitare a impozitului pe proprietate Enfia cu mai mult de 20 % în timp util pentru exercițiul fiscal Enfia din 2020 și că va îmbunătăți echitatea și eficiența acestui sistemului de impozitare a proprietăților.

Autoritățile au anunțat suspendarea taxei pe valoarea adăugată la clădirile noi timp de trei ani, pentru a stimula sectorul construcțiilor. Măsura riscă să sporească ponderea economiei subterane și este în curs de examinare în ceea ce privește respectarea legislației UE. Instituțiile europene au încurajat autoritățile să elaboreze măsuri alternative pentru a aborda problemele cu care se confruntă sectorul construcțiilor din Grecia și pentru a combate economia subterană.

S-au înregistrat progrese în ceea ce privește măsurile fiscale importante menite să sporească lichiditatea pe piețele interne ale obligațiunilor corporative, prin deschiderea acestora către investitori externi. Autoritățile vor elimina impozitul reținut la sursă pe obligațiunile corporative cotate intern pentru nerezidenți, aducând astfel impozitul reținut la sursă pentru aceste obligațiuni în conformitate cu majoritatea statelor membre ale UE. Va fi adoptat un tratament similar pentru achizițiile de obligațiuni directe emise de bănci, efectuate de investitorii internaționali, pentru a îndeplini cerința minimă privind fondurile proprii și pasivele eligibile.

Având în vedere acumularea întârzierilor anterioare, este puțin probabil să se realizeze obiectivul stabilit pentru sfârșitul anului 2019 în ceea ce privește personalul din cadrul Autorității independente pentru venituri publice; cu toate acestea, noul guvern a luat angajamente importante de a adopta rapid măsurile complementare convenite pentru a consolida în continuare capacitatea Autorității independente și atractivitatea acesteia pentru candidații cu înaltă calificare. Deși nivelul de ocupare a posturilor din cadrul Autorității independente la sfârșitul celui de-al treilea trimestru al anului 2019 a inversat tendința negativă observată în 2018, există un deficit de aproximativ 1 000 de persoane față de obiectivul stabilit pentru sfârșitul anului 2019. Recenta aprobare a unui număr suplimentar de 600 de angajări este un pas în direcția cea bună. Noul guvern s-a angajat să finalizeze reformele inovatoare în domeniul resurselor umane, pentru a permite Autorității independente să recruteze și să rețină personal înalt calificat, alocând bugetul necesar în acest sens. Aceste reforme reprezintă o premieră în administrația publică elenă, introducând treptat un sistem de remunerare bazat pe funcția ocupată. Autoritățile s-au angajat să adopte legislația privind încadrarea în grade până la sfârșitul anului 2019 și grila de salarizare suplimentară pentru a permite intrarea în vigoare a noului sistem începând cu 1 iulie 2020. Pentru a asigura un nivel suficient de autonomie a operațiunilor informatice obișnuite, Autoritatea independentă și Secretariatul general pentru serviciile de informatică au convenit să elaboreze o foaie de parcurs până la sfârșitul anului 2019, cu rol de clarificare a competențelor lor respective. În cele din urmă, autoritățile au confirmat că a fost identificată o clădire adecvată care va permite găzduirea, până la sfârșitul anului 2020, a tuturor serviciilor de sediu ale Autorității independente, care sunt în prezent dispersate în 13 clădiri.

Autoritățile vor modifica sistemul de bază pentru plata eșalonată, în vederea facilitării rambursării datoriilor fiscale. Modificările convenite fac ca sistemul să fie mai flexibil, printre altele prin prelungirea numărului maxim de rate până la 24 sau până la 48, în funcție de tipul de taxă (față de actualele 12 și, respectiv, 24 de tranșe) și prin creșterea stimulentei pentru a rămâne în sistem până la decontarea integrală a datoriei. Pentru credibilitatea acestui sistem revizuit, este important faptul că autoritățile s-au angajat să nu deschidă și alte sisteme de plată eșalonată ad-hoc.

Noua administrație a adoptat un nou plan de acțiune cuprinzător pentru a compensa stocul restant de arierate până în 2021, ca urmare a lipsei de progrese în cadrul planului anterior de la sfârșitul programului. La sfârșitul lunii august 2019, stocul de arierate monitorizate în cadrul supravegherii mai stricte rămăsese la un nivel ridicat, de 1,3 miliarde EUR, comparativ cu 1,7 miliarde EUR un an mai devreme. Aceasta depășește cu mult obiectivul zero arierate la încheierea programului Mecanismului european de stabilitate. Noul plan de acțiune are scopul de a coborî stocul net de arierate la 1 miliard EUR până în decembrie 2019 și de a lichida în totalitate arieratele până la sfârșitul anului 2020, cu excepția a 140 milioane EUR pentru cererile de pensii, care vor fi lichidate până în iunie 2021. Planul abordează principalele provocări legate de lichidarea arieratelor și este însoțit de o serie de acțiuni juridice, administrative și informatice care să-i permită atingerea obiectivelor.

Măsurile de evitare a creării de noi arierate (angajament specific pentru jumătatea anului 2019) sunt în curs de elaborare, însă vor necesita mai mult timp pentru a fi formulate și implementate integral. În auditul de urmărire subsecventă, Curtea de Conturi a constatat că s-au înregistrat progrese în ceea ce privește majoritatea recomandărilor sale, dar că unele dintre recomandările-cheie vor necesita mai mult timp, având în vedere și perioada foarte scurtă care a trecut de la primul său audit. Ca parte a noului plan de acțiune pentru lichidarea arieratelor, autoritățile vor institui un comitet director prin decizie ministerială pentru a asigura implementarea în timp util atât a planului de lichidare, cât și a planului de combatere a acumulării de noi arierate. Celelalte audituri ex ante efectuate de Curtea de Conturi a Greciei pentru fondurile extrabugetare și administrațiile locale au fost eliminate treptat, după cum s-a avut în vedere.

Implementarea contului unic de trezorerie și situația unificată a conturilor rămân, în linii mari, pe drumul cel bun. Implementarea integrală a contului unic de trezorerie până la sfârșitul anului 2019 va necesita o serie de activități suplimentare, dar în general avansează mulțumitor. În ceea ce privește situația unificată a conturilor, noul guvern a creat un comitet director care să supravegheze proiectul și a luat unele măsuri inițiale pentru a implementa planul de conturi și în bugetul pentru investiții publice, dar este necesară o mai mare claritate în ceea ce privește implementarea sa integrală în acest domeniu.

PROTECȚIA SOCIALĂ

Consiliul de Stat a confirmat constituționalitatea principalelor elemente ale reformei pensiilor din 2016, dar unele dintre aspectele sale vor trebui modificate. Autoritățile elaborează propuneri de abordare a problemelor ridicate de hotărârea Consiliului de Stat și s-au angajat să găsească soluții pentru a limita costul modificărilor necesare în bugetul Ministerului Muncii pentru anul 2020. Însă Camera a doua a Curții de Conturi a ajuns recent la o concluzie opusă față de decizia Consiliului de Stat în ceea ce privește drepturile de pensie ale funcționarilor din sectorul public, fapt care creează o incertitudine suplimentară.

Colectarea cheltuielilor cu asistența medicală prin mecanismul de recuperare (clawback) în 2018 (angajament specific pentru jumătatea anului 2019) a fost amânată din cauza modificării calendarului de rambursare, deși legislația necesară va intra în vigoare în curând. Începerea colectării, planificată inițial până în luna iunie, a fost afectată de decizia autorităților de a prelungi perioada maximă de rambursare pentru recuperarea unui număr maxim de 120 de tranșe lunare. Deși se preconizează că majoritatea furnizorilor efectuează rambursarea în termen de cinci ani, modificarea continuă să aibă drept rezultat o diluare globală a plăților și agravează situația lichidității din cadrul Fondului pentru sănătate. Instituțiile europene au încurajat autoritățile să își intensifice eforturile în acest domeniu.

Autoritățile intenționează să ia o serie de măsuri pentru a raționaliza cheltuielile cu asistența medicală, care ar putea reduce recuperarea pe termen mediu și lung, ambiție care va trebui să fie proporțională cu unele dintre demersurile recente care merg în direcția opusă. Autoritățile intenționează să înființeze un registru național al cazurilor de cancer și o Agenție de evaluare a tehnologiilor medicale, să consolideze Comitetul de negociere în sectorul medicamentelor și să intensifice lucrările privind dezvoltarea de protocoale clinice, precum și să întreprindă alte acțiuni. Direcția acestor măsuri este bună, dar probabil impactul lor se va materializa doar pe termen mai lung. În același timp, autoritățile au amânat actualizarea anuală a buletinului prețurilor, care conduce de obicei la o revizuire în sens descrescător a prețurilor produselor farmaceutice, și intenționează să elimine taxa de intrare de 25 % aplicată medicamentelor inovatoare. Ambele măsuri pot duce la creșterea volumului de recuperare în lunile următoare.

Progresele înregistrate către angajamentele pentru jumătatea anului 2020 în ceea ce privește creșterea ponderii achizițiilor publice centralizate pentru cheltuielile din cadrul spitalelor și consolidarea rețelei de furnizori de servicii medicale sunt lente. Cu toate acestea, autoritățile își mențin angajamentul față de reformă și intenționează să remodeleze organismul central de achiziții publice înființat recent pentru a-i spori flexibilitatea și eficiența pe termen mediu. Datorită asistenței tehnice furnizate de Comisia Europeană, autoritățile au avansat în ceea ce privește actualizarea sistemului de rambursare pentru spitale. Va fi important ca autoritățile să valorifice în continuare progresele înregistrate.

Autoritățile au întrerupt deschiderea de centre suplimentare de asistență medicală pentru a reconsidera structura cea mai adecvată de acordare a asistenței medicale primare, deși și-au exprimat intenția de a menține principiile fundamentale ale reformei deja legiferate. Prin urmare, în următoarele șase luni se consideră fezabilă deschiderea unui număr de maximum zece unități suplimentare de asistență medicală primară. Urmează să fie clarificat calendarul de introducere a caracteristicilor esențiale ale reformei, cum ar fi înregistrarea obligatorie la un medic de familie și funcțiile de filtru (gatekeeping) ale acestuia.

În ceea ce privește politica socială, reforma cadrului privind ajutoarele pentru persoane cu handicap (angajament specific pentru jumătatea anului 2019) avansează, însă cu întârzieri semnificative din punct de vedere tehnic care nu depind de autorități. Deși se înregistrează progrese în ceea ce privește modernizarea și simplificarea procedurilor administrative de stabilire a statutului de handicap, încă nu a fost adoptată noua abordare de stabilire a statutului de handicap, bazată pe o evaluare atât medicală, cât și funcțională. Noua metodologie ar fi trebuit elaborată pe baza rezultatelor unui proiect pilot care a întâmpinat întârzieri din motive independente de voința autorităților. După primirea evaluării, se va conveni asupra unui calendar revizuit: cu condiția ca evaluarea să fie disponibilă în curând, un document de reflecție privind reforma ar trebui să fie disponibil până în luna februarie, iar reforma ar trebui realizată până în iunie 2020.

Angajamentele specifice pentru sfârșitul anului 2019 pentru finalizarea schemei privind venitul de solidaritate socială și o reexaminare a subvențiilor pentru transportul public local se mențin în direcția bună. Autoritățile au finalizat al doilea pilon al sistemului de solidaritate socială - incluziunea socială - și se depun eforturi în ceea ce privește cel de-al treilea pilon, care se bazează pe furnizarea de servicii active pe piața forței de muncă pentru a ajuta beneficiarii schemei să (re)între pe piața forței de muncă. Pentru a realiza acest lucru, autoritățile elaborează o abordare mai sistematică în ceea ce privește conceperea și gestionarea serviciilor active pentru piața forței de muncă, care a fost testată și ar trebui extinsă treptat după ce va fi supusă unei evaluări. În ceea ce privește viitoarea revizuire a

sistemului de subvenții pentru transportul public local, autoritățile și-au confirmat angajamentul de a evalua adecvarea sistemului actual de tarife subvenționate pentru transportul public local până la sfârșitul anului 2019 și de a da curs posibilelor recomandări de îmbunătățire a sistemului.

POLITICILE DIN SECTORUL FINANCIAR

Situația lichidităților băncilor din Grecia s-a îmbunătățit în continuare și există indicii că accesul băncilor pe piață este restabilit treptat, însă riscurile moștenite și provocările existente rămân ridicate. Băncile se confruntă în continuare cu un stoc mare de credite neperformante, concomitent cu alte provocări precum rentabilitatea fragilă și legătura puternică dintre bănci și entitățile suverane, inclusiv prin cota ridicată de credite fiscale amânate în capitalul băncilor. În viitor, sectorul bancar din Grecia se va confrunta cu provocarea de a-și spori reziliența și de a accelera reducerea creditelor neperformante, îmbunătățindu-și totodată capacitatea de a finanța creșterea.

Situația îmbunătățită a lichidităților băncilor elene și încrederea sporită a deponenților au condus la eliminarea completă a controalelor asupra capitalurilor începând cu 1 septembrie 2019 (angajament specific continuu). În primele nouă luni ale anului 2019, depozitele din sectorul privat ale băncilor au crescut cu aproximativ 3,5 %, iar asistența pentru lichidități în situații de urgență a fost rambursată integral la începutul anului. Eliminarea controalelor asupra capitalului, în afară de faptul că normalizează funcționarea economiei elene și sprijină consolidarea încrederii, acordă și mai multă importanță accelerării eforturilor de consolidare a sistemului bancar și de consolidare a încrederii deponenților.

Ritmul reducerii creditelor neperformante s-a accelerat în 2019, dar nivelurile rămân foarte ridicate. Creditele neperformante din sistemul bancar din Grecia au atins un nivel maxim în martie 2016, ridicându-se la 107,2 miliarde EUR sau 48,8 %. Ritmul de reducere a creditelor neperformante s-a accelerat începând cu 2018, nivelul acestora ajungând la 45,4 % și, respectiv, la 43,6 % din totalul împrumuturilor acordate clienților la sfârșitul anului 2018 și, respectiv, la jumătatea anului 2019. Acest lucru a respectat în general obiectivele operaționale stabilite de cele patru bănci de importanță sistemică, sub atenția autorității de supraveghere. Deși rata creditelor neperformante rămâne foarte ridicată, accelerarea recentă a ritmului de reducere a acestora este mai pronunțată în termeni absoluți: stocul a scăzut la 75,4 miliarde EUR până la sfârșitul lunii iunie 2019, adică cu 13,5 miliarde EUR sau 15 % de la an la an. În următorii ani, cele patru bănci de importanță sistemică intenționează să reducă și mai mult creditele neperformante până la 26 miliarde EUR sau 19,2 % până la sfârșitul anului 2021. În acest scop, vor fi necesare eforturi suplimentare atât din partea băncilor, cât și a autorităților: băncile vor trebui să accelereze activitățile de rezoluție „organice” pentru creditele neperformante și să își intensifice eforturile de a identifica și de a aborda în mod adecvat falimentele strategice, în timp ce autoritățile trebuie să se asigure că atât cadrul juridic, cât și sistemul judiciar sunt în măsură să sprijine în mod eficient rezoluția creditelor neperformante.

Inițiativele sistemice, cum ar fi sistemul „Hercules” de protecție a activelor, pot contribui la curățarea bilanțului băncilor elene. În cadrul acestui sistem, fiecare bancă poate transfera credite neperformante vehiculelor cu scop special gestionate separat, care pot emite note de rang inferior, mezanin și de rang superior, cu o garanție de stat pentru notele de rang superior. În schimbul garanției oferite, statul va primi o remunerație în condițiile pieței. Societățile externe de administrare vor administra activele. În octombrie 2019, Comisia a concluzionat că sistemul, care este similar garanției italiene privind securitizarea sistemului de

credite neperformante ale băncilor, nu constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

În prezent, accentul cade pe finalizarea conceperii sistemului de protecție a activelor și pe începerea implementării rapide a acestuia. Participarea la sistem este voluntară, iar pachetul de garanții ar putea sprijini o derecunoaștere substanțială a creditelor neperformante pentru toate băncile. Îmbunătățirea actuală a condițiilor de finanțare a datoriei suverane oferă băncilor posibilitatea de a obține un preț relativ scăzut pentru garanția de stat, deși trebuie să se țină seama și de riscul de piață. Succesul sistemului va depinde, printre altele, de echilibrul dintre câștigurile de capital reglementate, de cheltuielile legate de garantare și de pierderile rezultate din vânzările de note către investitori. Schema se va desfășura timp de 18 luni, cu posibilitatea de reînnoire. Autoritățile ar putea să exploreze și măsuri suplimentare, inclusiv sisteme complementare, pentru a sprijini în continuare sănătatea sectorului bancar.

Autoritățile lucrează la o serie de inițiative pentru a consolida cadrul de rezoluție pentru creditele neperformante, deși există posibilitatea de a accelera ritmul implementării. Implementarea acțiunilor descrise mai jos este monitorizată și evaluată în cadrul unei supravegheri mai stricte, ca parte a **angajamentului specific continuu** de a „continua să implementeze reformele care vizează restabilirea sănătății sistemului bancar, inclusiv eforturile de rezoluție a creditelor neperformante”.

- **Licitații electronice:** În pofida progreselor înregistrate în primul semestru al anului 2019, majoritatea licitațiilor electronice continuă să fie anulate sau suspendate, sau eșuează din cauza lipsei de interes în rândul ofertanților, iar cea mai mare parte a activelor imobiliare scoase la licitație cu succes sunt încă achiziționate de bănci. Obstacolele identificate care duc la anularea sau suspendarea licitațiilor electronice din cauza abuzurilor procedurale sunt în curs de evaluare. Autoritățile elene au înființat un grup de lucru care să evalueze amploarea problemei, precum și alte obstacole potențiale, pentru a se putea defini și recomanda măsurile de atenuare necesare. Autoritățile au furnizat o analiză inițială a motivelor pentru situația de mai sus și s-au angajat să prezinte în curând un raport complet.
- **Cauze nesoluționate referitoare la insolvența gospodăriilor:** Eliminarea numărului de cauze nesoluționate în instanță în contextul cadrului privind insolvența gospodăriilor (angajament specific pentru sfârșitul anului 2021) rămâne semnificativ în întârziere. Este esențial ca autoritățile să amplifice capacitatea de prelucrare a instanțelor judecătorești pentru a obține eliminarea completă a cauzelor nesoluționate, inclusiv a celor create în temeiul noului regim de protecție a reședinței principale, până la sfârșitul anului 2021, prin elaborarea unui plan de acțiune actualizat corespunzător până la sfârșitul lunii decembrie 2019. Instituțiile europene au încurajat autoritățile să evalueze modificarea numărului de cauze din trecut (cauze prelucrate versus cauze noi introduse) și să prezinte măsuri adecvate pentru a ancora traiectoria preconizată de eliminare a restanțelor până la sfârșitul anului 2021.
- **Tratamentul fiscal al sumelor eliminate din bilanț:** În prezent, este supus consultării publice un amendament care reintroduce tratamentul fiscal favorabil al împrumuturilor eliminate din bilanț care au expirat la sfârșitul anului 2018 pentru restructurări efectuate până la sfârșitul anului 2019. Dispoziția relevantă prevede că valoarea sumelor eliminate nu va fi considerată venit al debitorului și va fi scutită de impozitul pe donații. Astfel se abordează factorii de descurajare a restructurărilor cauzate de expirarea tratamentului fiscal anterior.

- **Protecția reședințelor primare:** În urma lansării platformei electronice în vara anului 2019, măsura a fost aprobată de Comisie în temeiul normelor privind ajutoarele de stat. Autoritățile au efectuat modificări ale cadrului și ale platformei IT pentru a facilita depunerea cererilor. Ele intenționează să prelungească sistemul cu patru luni și să îl încheie până la sfârșitul lunii aprilie 2020. Deși ar putea contribui la creșterea gradului de utilizare a sistemului față de nivelurile actuale scăzute, o astfel de întârziere tehnică încetinește normalizarea culturii plăților. Autoritățile s-au angajat, de asemenea, să accelereze lucrările privind armonizarea cadrelor de insolvență. Instituțiile vor raporta cu privire la finalizarea ambelor elemente în cadrul supravegherii mai stricte. În temeiul noului cadru, ar fi justificat să se asigure aplicarea cu titlu gratuit a tuturor garanțiilor reale, inclusiv a reședințelor principale, ceea ce ar contribui la normalizarea ofertei de credite din sectorul bancar către economie.
- **Cadrul de insolvență:** Au început lucrările pregătitoare privind armonizarea și integrarea regimurilor de faliment și de insolvență. Este de dorit ca elaborarea unui cadru uniform bine definit și coerent să fie încredințată unei comisii de redactare legislativă, care să îl formuleze fără grabă nejustificată, într-un mod holistic și temeinic din punct de vedere tehnic. Autoritățile au elaborat un document de reflecție ca bază pentru elaborarea proiectului pentru un nou cadru unic în materie de insolvență până la sfârșitul lunii aprilie 2020, care stabilește obiectivele de bază ale acestei reforme.
- **Codul de procedură civilă:** Se înregistrează progrese în ceea ce privește evaluarea punerii în aplicare a Codului de procedură civilă reformat, dar cu întârziere, fapt care reflectă situația moștenită. Pe baza consultării părților interesate, grupul de lucru relevant efectuează în prezent o evaluare cuprinzătoare a reformei. Activitatea sa va fi urmată de formarea unei comisii de redactare legislativă care va elabora amendamentele care ar urma să fie adoptate până la sfârșitul anului 2020.
- **Formarea financiară a judecătorilor:** Autoritățile elene au raportat progrese suplimentare în ceea ce privește furnizarea de programe de formare financiară pentru judecători, în special în domeniul insolvenței gospodăriilor. Două decrete prezidențiale au fost prezentate Consiliului de Stat pentru evaluarea necesară a constituționalității. Autoritățile recurg, de asemenea, la numirea de personal administrativ al instanțelor, acțiune care a cunoscut întârzieri considerabile.
- **Garanții juridice pentru funcționarii bancari care se ocupă de cazuri de restructurare:** A fost adoptată o modificare a Codului penal care vizează abordarea chestiunilor legate de cauzele pendinte împotriva funcționarilor bancari implicați în restructurări anterioare ale datoriilor, adoptându-se protecția acestor funcționari în contextul restructurărilor actuale și viitoare. Impactul acestei legislații în contextul cadrului juridic elen va fi monitorizat în cadrul supravegherii mai stricte.
- **Garanții de stat:** În septembrie 2019, numărul împrumuturilor care fac obiectul cererilor de executare de către stat a rămas considerabil și a crescut de la raportul precedent, în mare parte datorită creșterii numărului de cereri depuse de sectorul bancar, în ciuda eforturilor de accelerare a ratei de prelucrare. Autoritățile au prezentat un plan de acțiune actualizat și un plan de plăți pe șapte ani corespunzător pentru compensarea garanțiilor la împrumuturi, mobilizate de băncile comerciale, în valoare de 2 miliarde EUR. Planul de acțiune vizează eliminarea blocajelor manifestate în cooperarea cu băncile, consolidarea resurselor umane în cadrul Biroului general de contabilitate și modernizarea cadrului informatic. Luând în considerare, printre altele, perioada lungă de timp de la data la care au fost solicitate garanțiile, unele datând chiar din 2012, autoritățile doresc un profil de plată care să nu depășească patru ani, cu măsuri adecvate pentru a-i asigura credibilitatea.

Fondul elen de stabilitate financiară a continuat să exercite deținerea de titluri de participare la cele patru bănci de importanță sistemică, a contribuit la realizarea de politici de rezoluție a creditelor neperformante și a îmbunătățit guvernanta acestora. În calitate de acționar, Fondul a evaluat și aprobat mai multe cesionări, a contestat strategiile și politicile băncilor și a contribuit la politicile de reducere a creditelor neperformante. Până în octombrie 2019, băncile au implementat în cea mai mare parte recomandările Fondului, formulate cu ocazia analizei performanțelor și guvernantei consiliilor de administrație din 2017, care s-au axat în principal pe cultura de gestionare a riscului, pe conformitate și pe cadrele de control intern ale băncilor. Implementarea strategiei de cesionare a Fondului aprobată în 2018 se află în prima sa fază pregătitoare, în care Fondul urmărește să conteste în mod eficace strategiile și modelele de afaceri ale băncilor pentru promovarea inițiativelor de stimulare a valorii. Discuțiile dintre Fond și Ministerul Finanțelor privind posibila implicare a altor autorități în etapa finală a cesionării și protecția juridică a organelor de conducere ale Fondului și a personalului nu au fost încă încheiate. Menținerea independenței Fondului elen de stabilitate financiară este o piatră de temelie a procesului de însănătoșire a sectorului bancar.

PIAȚA FORȚEI DE MUNCĂ

Autoritățile s-au angajat să continue monitorizarea evoluțiilor de pe piața forței de muncă și evoluțiile salariilor și intenționează să efectueze o evaluare ex post a creșterii recente a salariului minim. Acest exercițiu va beneficia de asistență tehnică din partea Băncii Mondiale, furnizată prin intermediul Comisiei Europene, iar rezultatele sale sunt menite să contribuie la următoarea revizuire a salariului minim în 2020.

Autoritățile sunt pe drumul cel bun în vederea finalizării implementării unui plan de acțiune pentru combaterea muncii nedeclarate pentru perioada 2017-2019 până la sfârșitul anului 2019 și pregătesc o activitate de monitorizare. Planul de acțiune actual promovează o abordare integrată a muncii nedeclarate, inclusiv măsuri de consolidare a cooperării între diferitele instituții și de îmbunătățire a capacității de detectare a muncii nedeclarate. Autoritățile vor elabora o urmare a planului de acțiune, după o evaluare ex post a tuturor măsurilor implementate, prin intermediul asistenței tehnice furnizate de Comisia Europeană. Aceste măsuri au fost însoțite de o serie de măsuri suplimentare recente de încurajare a activității în economia formală și de limitare a utilizării abuzive a muncii cu fracțiune de normă care maschează adesea munca nedeclarată cu normă întreagă. Printre acestea se numără, în special, creșterea remunerației pentru orele suplimentare efectuate de lucrătorii cu fracțiune de normă și extinderea sistemului de înregistrare a locurilor de muncă care să permită și acoperirea formelor atipice de ocupare a forței de muncă. În 2020, guvernul intenționează să introducă un sistem digitalizat pentru înregistrarea timpului de lucru.

Noua lege din octombrie 2019 privind dezvoltarea a introdus o serie de modificări ale cadrului de negociere colectivă. Proiectul de lege introduce posibilitatea ca anumite întreprinderi să opteze pentru excluderea negocierilor la nivel sectorial. Acesta modifică, de asemenea, procedura de extindere a acordurilor sectoriale care nu mai este automată, fiind lăsată la latitudinea ministrului muncii, sub rezerva unor condiții specifice. Alte elemente noi includ crearea unui registru public pentru asociațiile patronale și sindicate pentru a verifica mai bine reprezentativitatea acestora, precum și o restricție privind recurgerea unilaterală la arbitraj. Rămâne de văzut în ce măsură aceste schimbări vor afecta concret negocierile colective. În timp ce noile cerințe pentru extinderea acordurilor colective pot reduce stimulentele pentru negocierea la nivel sectorial, posibilitățile de neparticipare - dacă sunt

asumate de partenerii sociali - pot promova dialogul social atât la nivel de întreprindere, cât și la nivel de sector.

Noul guvern a lansat un program ambițios de reforme care vizează modernizarea sistemului de învățământ și apropierea acestuia de bunele practici. Acest impuls este binevenit și îndelung așteptat, având în vedere provocările de lungă durată, inclusiv alocarea ineficientă a resurselor, autonomia scăzută, rezultatele slabe din învățământ, neconcordanțele de competențe și deficiențele guvernantei instituțiilor de învățământ superior.

PIEȚELE DE PRODUSE ȘI COMPETITIVITATEA

Deși există puține angajamente în materie de reformă a pieței de produse și a competitivității care să aibă un termen limită relevant pentru acest ciclu de supraveghere mai strictă, merită subliniat faptul că reformele structurale esențiale în acest domeniu vital au fost inițiate în cadrul programului și vor necesita mai mulți ani de implementare susținută, astfel încât să se asigure o îmbunătățire durabilă a mediului de afaceri, a investițiilor și a creșterii economice. Reformele structurale extinse inițiate în ultimii ani au început deja să amelioreze funcționarea piețelor de produse din Grecia. Cotele de piață ale exporturilor Greciei se extind și investițiile străine directe sunt în creștere, deși se situează la un nivel foarte scăzut. Cu toate acestea, vor fi necesare eforturi suplimentare pentru a acoperi deficitul considerabil de investiții al Greciei și pentru a îmbunătăți poziția Greciei în ceea ce privește indicatorii de competitivitate internaționali comparativi. Printre deficiențele de lungă durată se numără înregistrarea proprietăților și executarea contractelor, deși există, de asemenea, posibilități semnificative de recuperare a decalajului în domeniul economiei digitale, al reglementării pieței produselor și al competitivității la nivel regional.

Noua administrație și-a semnalat intenția de a urmări o agendă politică favorabilă creșterii economice și investițiilor. De la intrarea în funcție, guvernul a luat o serie de măsuri inițiale care deschid calea către îmbunătățirea mediului de afaceri. Acestea cuprind o legislație care să încurajeze tranziția către un „stat digital”, să amelioreze calitatea legislației și să promoveze codificarea legală. De asemenea, administrația ia primele măsuri în vederea unei abordări coordonate pentru a promova orientarea spre exterior a economiei elene, deziderat marcat de posibilitatea unei strategii mult mai ambițioase. Progresele înregistrate în ceea ce privește reechilibrarea economiei către sectoare promițătoare orientate spre export, cum ar fi sectoarele agricol și agroalimentar, turismul, transporturile și logistica și sectoarele de înaltă tehnologie, inclusiv prin elaborarea de strategii de specializare inteligentă, sunt de natură să contribuie la consolidarea contului curent și la redresarea poziției investiționale internaționale nete, care este puternic negativă și se deteriorează în continuare.

Au fost introduse măsuri suplimentare, prin intermediul Legii privind dezvoltarea, recent adoptată. Printre altele, acestea includ alinierea sistemului de clasificare a elementelor poluante la clasificarea de mediu, care este armonizată cu actele legislative relevante ale UE, reducerea cerințelor de acordare a permiselor și elaborarea unei hărți digitale unice pentru a oferi investitorilor claritate și transparență în ceea ce privește normele de utilizare a terenurilor, precum și modificări ale amenajării teritoriului pentru a accelera proiectele de investiții majore.

Guvernul a demarat bine în ceea ce privește lansarea inițiativelor de consolidare a mediului de afaceri și are în vedere noi măsuri de simplificare a proceselor de reglementare și de stimulare a investițiilor în sectoare-cheie. Într-adevăr, este esențial să se întrețină un climat de securitate și să se acorde investitorilor stimulente mai mari. În acest

scop, guvernul a indicat că va continua să trateze cu prioritate acțiunile de raționalizare și de accelerare a procesului de acordare a permiselor, în special a permiselor de mediu. Acest lucru ar fi deosebit de important pentru stimularea investițiilor, în special în activitățile cu impact economic ridicat, împreună cu acțiunile suplimentare de revizuire a cadrului de utilizare a terenurilor și de acordare a permiselor în Atica și cu măsurile de consolidare a mecanismelor asigurare a aplicării.

Pentru a orienta finalizarea reformei sistemului de aprobare a investițiilor, care face parte din angajamentele specifice până în 2022, noua administrație a elaborat planuri de acțiune revizuite. Conform planurilor revizuite, autoritățile se angajează să respecte termenele stabilite în cadrul de supraveghere mai strictă. Cu toate acestea, întârzierile anterioare au îngreunat respectarea unor elemente de reformă precum simplificarea legislației în cele 24 sectoare care nu au făcut încă obiectul reformei sistemului de aprobare a investițiilor și dezvoltarea de instrumente pentru domeniul de mediu al cadrului de inspecție. Prin urmare, va fi esențial ca guvernul să angajeze resurse adecvate pentru acest proces. În ceea ce privește revizuirea clasificării elementelor poluante, autoritățile s-au angajat să alinieze acest sistem la sistemul de clasificare de mediu până la jumătatea anului 2020, în conformitate cu dispoziția relevantă inclusă în Legea privind dezvoltarea recent adoptată, respectiv cu un an mai devreme decât termenul limită de angajament. În plus, lucrările privind procedura de licitație pentru sistemul informatic relevant, care ar urma să fie finalizată până la sfârșitul anului 2019, par să fie preponderent în grafic. În cele din urmă, autoritățile s-au angajat să garanteze integritatea câștigurilor realizate în cadrul reformei critice și, în acest scop, se preconizează instituirea unui mecanism formalizat.

În domeniul utilizării terenurilor, reformele avansează. Au fost finalizate hărțile forestiere pentru aproximativ 95 % din suprafața țării, atingându-se efectiv obiectivul de finalizare a elaborării ultimei faze a hărților forestiere (angajament specific pentru jumătatea anului 2019). Din aceste hărți, aproximativ 44 % au fost ratificate, devenind astfel definitive. A fost finalizată cartografierea cadastrală a aproximativ unei treimi din cele 39 milioane de drepturi de proprietate din Grecia, restul fiind în desfășurare. Declararea proprietăților pentru cartografierea cadastrală s-a pus în mișcare și autoritățile au în vedere măsuri suplimentare de accelerare a acestui proces. Configurarea cadrului instituțional pentru cadastru avansează, dar se dovedește a fi o adevărată provocare. În special, având în vedere că integrarea birourilor de credit ipotecar în noua agenție de cadastru s-a desfășurat în primăvara aceasta mai lent decât se planificase, autoritățile s-au angajat să accelereze tranziția către noua entitate. Au fost luate măsuri legislative pozitive în domeniul amenajării teritoriului, menite să accelereze implementarea planurilor de amenajare a teritoriului la nivel local și aprobarea investițiilor majore (planuri speciale de amenajare a teritoriului).

Autoritățile au depus eforturi pentru a stabili finanțele operatorului istoric al energiei, Public Power Corporation, și au anunțat reforme ambițioase ale pieței energiei, care vor afecta calendarul de implementare a modelului-țintă pentru sectorul energiei electrice (angajament specific pentru jumătatea anului 2019). Măsurile decisive luate de autorități pentru a consolida finanțele Public Power Corporation au fost reflectate într-un raport financiar semestrial pozitiv, care a dat piețelor un semnal important. În prezent, autoritățile elaborează măsuri pentru a aborda provocările pe termen lung ale arieratelor și ale insolvențelor strategice. Autoritățile au decis să anuleze ultima licitație programată în octombrie în cadrul NOME (*Nouvelle Organisation du Marché de l'Electricité*), care a fost organizată ca măsură tranzitorie până la îndeplinirea reformelor de pe piața energiei care să permită deschiderea către concurență. O astfel de reformă a fost implementarea modelului-țintă, care decurge suficient de bine pentru a respecta noul termen limită pentru finalizare,

stabilit în iunie 2020. Ar trebui să urmeze cuplarea cu piețele învecinate. Propunerile autorităților de a accelera realizarea pieței la termen sunt binevenite.

Autoritățile au propus un plan ambițios de transformare pe termen lung a pieței energetice din Grecia și și-au comunicat intenția de a prezenta oficial, în ianuarie 2020, măsuri corective antitrust revizuite. În centrul strategiei energetice se află închiderea tuturor capacităților de lignit până în 2028, urmând să aibă loc, în mare parte, mult mai devreme decât acest termen. Guvernul are în vedere, de asemenea, luarea de măsuri suplimentare pentru a deschide piața pentru concurență. Dacă aceste planuri sunt implementate integral, în 2020 ar putea fi deja observate evoluții majore în ceea ce privește o piață deschisă, bazată pe un model-țintă, mai puțin dependentă de combustibilii fosili și pregătită să-și extindă capacitatea de energie din surse regenerabile. Deși direcția acestei strategii pe termen lung este binevenită, sunt necesare mai multe măsuri imediate pentru a aborda poziția dominantă deținută de Public Power Corporation, cum ar fi procedura antitrust în curs. Datele privind cotele de piață ale Public Power Corporation indică faptul că concurenții intră pe piața cu amănuntul și cu ridicata, însă poziția sa dominantă și accesul său exclusiv la producția de energie pe bază de lignit rămân un motiv de îngrijorare. În acest context, ar trebui remarcat faptul că, în contextul insecurității juridice și al lipsei de transparență, nu au fost primite oferte pentru a doua rundă a licitației pentru cesionarea de lignit în iulie 2019 (angajament până la sfârșitul anului 2018, neîncheiat). Eșecul acestei cesionări a dus la o încălcare a angajamentului antitrust, așadar trebuie găsită o soluție alternativă. Autoritățile și-au comunicat oficial intenția de a prezenta măsuri corective revizuite în ianuarie 2020.

Piața gazelor din Grecia este în continuare mică, dar crește. Vânzarea încheiată a rețelei de transport, operatorul sistemului de transport al gazelor naturale, precum și vânzarea în curs a Public Gas Corporation vor conduce la o deschidere mai mare a pieței și la investiții suplimentare la nivel național, în timp ce progresele proiectelor precum interconexiunea Bulgaria-Grecia și importurile tot mai mari de gaz natural lichefiat arată potențialul Greciei de a deveni un centru energetic regional. Autoritățile reexaminează vânzarea planificată a Public Gas Corporation deși planul revizuit este încurajator, ceea ce presupune vânzarea unei părți mai mari a guvernului și dispoziții care să asigure separarea completă.

„HELLENIC CORPORATION OF ASSETS AND PARTICIPATIONS” ȘI PRIVATIZĂRILE

Activitatea depusă de Hellenic Corporation of Assets and Participations în domeniile-cheie care fac obiectul angajamentelor asumate față de Eurogrup continuă. În prezent are loc implementarea planului strategic (**angajament continuu**), iar revizuirea Consiliului de administrație avansează bine. Consiliul de administrație al Hellenic Corporation of Assets and Participations a finalizat revizuirea/înlocuirea majorității filialelor sale din întreprinderi de stat (**angajament specific pentru jumătatea anului 2019**), după cum a permis fezabilitatea tehnică. Au fost numiți noi membri ai organelor de conducere ai Hellenic Post and Public Power Corporation, facilitându-se astfel modificările necesare ale acestor societăți. Autoritățile s-au angajat în mod semnificativ în ceea ce privește reforma Hellenic Corporation of Assets and Participations. Acestea au îmbunătățit semnificativ situația plafoanelor scăzute ale remunerației directorilor la întreprinderile de stat mai mari necotate la bursă din cadrul corporației, prin intermediul unei modificări legale, facilitând astfel avansarea procesului de revizuire. De la publicarea celui de-al treilea raport privind supravegherea mai strictă în iunie 2019, Hellenic Corporation of Assets and Participations a înregistrat progrese suplimentare în ceea ce privește îmbunătățirea guvernantei corporative în întreprinderile de stat. Primele

conturi financiare consolidate ale grupului pentru anul 2018 au fost întocmite și transmise Adunării Generale spre aprobare. Implementarea mecanismului de coordonare, care reglementează interacțiunea dintre autorități și Hellenic Corporation of Assets and Participations în ceea ce privește mandatele și obiectivele întreprinderilor de stat în cadrul Corporației, a fost relansată în luna octombrie, acordându-se prioritate celor patru întreprinderi de stat (piețele centrale din Atena și Salonic, canalul Corint și organizatorul târgurilor naționale Helexpo). Se preconizează că mandatele și rezultatele livrabile ale acestor întreprinderi de stat vor fi finalizate în curând, deoarece Corporația a efectuat o activitate de pregătire semnificativă, purtând discuții și cu autoritățile competente.

Autoritățile au impulsionat considerabil procesul de privatizare. A fost adoptat Planul de dezvoltare a activelor actualizat (**angajament continuu**), iar progresele înregistrate în ceea ce privește tranzacțiile în curs s-au accelerat în ultimele trei luni. În special:

- **Hellinikon (dezvoltarea amplasamentului fostului aeroport internațional din Atena, angajament specific până la sfârșitul anului 2018):** Autoritățile au acordat mare atenție tranzacției, implicându-se puternic și intensificându-și în mod semnificativ eforturile de a completa condițiile prealabile pentru a permite transferul acțiunilor către investitorul preferat, Lamda. Progresele generale recente sunt semnificative și încheierea financiară ar putea fi posibilă în lunile următoare.
- **Portul de agrement Alimos (angajament specific pentru jumătatea anului 2019):** investitorul preferat a fost selectat la 16 aprilie 2019. Curtea de Conturi a aprobat procedura de licitație la 26 iunie 2019. Următoarele etape sunt procedurale. Astfel, se înregistrează progrese satisfăcătoare în ceea ce privește licitația pentru concesionarea pe termen lung a portului de agrement Alimos, deși încheierea financiară nu este preconizată înainte de sfârșitul anului 2019.
- **Hellenic Petroleum (angajament specific pentru jumătatea anului 2019):** Nu au fost prezentate oferte ferme pentru vânzarea în comun (împreună cu PanEuropean Oil and Industrial Holdings S.A., celălalt acționar strategic al Hellenic Petroleum) cu achiziționarea unui pachet majoritar (50,1 %) și, prin urmare, nu a existat un rezultat pozitiv al respectivei tranzacții. Încheierea financiară este așadar supusă inevitabil unor întârzieri semnificative. Hellenic Republic Asset Development Fund, Taiped, a primit mandatul tehnic de a explora toate opțiunile disponibile în vederea efectuării tranzacției. Decizia finală privind structura și calendarul acesteia revine autorităților elene și ar trebui să fie stabilită pe baza a ceea ce oferă valoarea comercială și strategică optimă pentru Grecia. Se preconizează clarificarea abordării și finalizarea unui calendar până la sfârșitul anului 2019.
- **Vânzarea a 30 % din aeroportul internațional din Atena:** Chestiunile nesoluționate privind guvernanța corporativă, care au întârziat tranzacția, au fost rezolvate de către autorități. Prin urmare, procedura de licitație este în derulare. La 29 octombrie 2019, zece scheme de investiții și-au exprimat interesul (faza A) pentru a achiziționa participația de 30 % în cadrul societății. Se preconizează că ofertele cu caracter obligatoriu vor fi prezentate la începutul anului 2020, iar încheierea financiară a tranzacției este preconizată înainte de sfârșitul anului 2020.
- **DEPA - Societatea națională de gaze naturale:** Autoritățile au în vedere modificări în ceea ce privește restructurarea sa corporativă și divizarea sa în unități comerciale (furnizare angro și cu amănuntul a gazelor) și în unități de infrastructură (rețele de distribuție a gazelor), iar interesele Corporației în proiectele internaționale de

infrastructură de gaze naturale ar urma să fie transferate unei noi entități corporative. Structura corporativă este o alegere politică ce revine autorităților, cu condiția ca aceasta să respecte principiile din lista termenilor și condițiilor, convenită în iunie 2018. Autoritățile elene și-au exprimat intenția de a proceda la cesionarea integrală a participației lor (65 %) atât în cazul unităților comerciale, cât și al unităților de infrastructură, urmărind astfel creșterea veniturilor din privatizare preconizate și facilitarea separării pieței gazelor.

- **Compania concesionară de autostrăzi Egnatia:** având în vedere întârzierile și obstacolele anterioare, sunt încă necesare o serie de acțiuni înainte de depunerea ofertelor ferme (legate, printre altele, de implementarea politicii de taxare rutieră aprobate de Comisie, de construirea și exploatarea stațiilor de taxare și de certificarea siguranței podurilor și tunelelor). Autoritățile și-au subliniat angajamentul de a debloca tranzacția, însă vor fi necesare acțiuni ulterioare concrete.
- **Porturi regionale:** autoritățile sunt optimiste în ceea ce privește asigurarea unor opțiuni flexibile în structura tranzacției de privatizare (respectiv concesiune principală, subconcesiune, vânzarea de acțiuni) pentru fiecare port. Consultanții Taiped trebuie să prezinte în scurt timp studiul relevant, iar autoritățile trebuie să efectueze o modificare juridică necesară prin care să asigure Taiped flexibilitatea opțiunilor, astfel încât să poată fi lansată procedura de licitație pentru primele două porturi.

ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ ȘI JUSTIȚIE

Procesul de selecție a secretarilor administrativi (angajament pentru sfârșitul anului 2018) a fost anulat și înlocuit cu înființarea unui post de secretar permanent și cu o modificare semnificativă a delegării competențelor de semnătură pentru acte individuale, de la nivel politic la nivel administrativ. Cu toate acestea, pentru a proteja realizările în materie de depolitizare a administrației publice și a continuității instituționale, autoritățile s-au angajat ca măsurile adoptate să fie implementate fără întârziere, iar procesul de selecție pentru directori și șefii de divizie să continue în conformitate cu cadrul juridic existent. Autoritățile s-au angajat, de asemenea, să reintroducă, până în mai 2020, un proces de selecție deschis pentru posturile de conducere de nivel superior din cadrul entităților juridice de drept public și privat și să adopte măsuri de creare a unor structuri organizatorice permanente în guvern. A fost finalizată o evaluare independentă a procesului de selecție pentru secretarii administrativi (**angajament specific pentru jumătatea anului 2019**).

Legislația extinsă privind funcționarea administrației centrale, care a fost prima legislație de importanță majoră avansată de noul guvern, a introdus o serie de dispoziții esențiale pentru modernizarea administrației publice, inclusiv consolidarea capacității centralizate de coordonare a guvernului. Având în vedere faptul că slaba coordonare a fost una dintre deficiențele de lungă durată ale administrației publice, consolidarea rolului și a resurselor guvernului reprezintă o reformă importantă. În plus, această importantă legislație de codificare consolidează rolul Consiliului de Miniștri și stabilește dispoziții specifice pentru programarea anuală și monitorizarea priorităților guvernului. Legea include, de asemenea, dispoziții privind armonizarea și consolidarea procesului legislativ în cadrul administrației centrale, inclusiv îmbunătățirea procesului de evaluare a impactului.

Reformele adoptate pe parcursul perioadei de programare, cum ar fi sistemul de mobilitate și evaluarea performanței, continuă să fie implementate cu o largă participare în general. Accelerarea transferurilor este importantă pentru credibilitatea

reformeii sistemului de mobilitate. În acest sens, autoritățile s-au angajat să introducă dispoziții legale până la sfârșitul anului 2019, care vor asigura accelerarea procesului de selecție a sistemului de mobilitate. Aceasta este o inițiativă binevenită, deoarece ar putea spori credibilitatea acestui sistem în rândul entităților publice.

Noua administrație a luat măsuri de implementare a altor reforme în curs în acest domeniu, cum ar fi strategia de gestionare a resurselor umane și codificarea juridică, și de introducere a unor îmbunătățiri specifice, demonstrându-și în continuare angajamentul în direcția reformei interne. Ciclul de mobilitate lansat în august 2018 înregistrează întârzieri minore, iar evaluările performanței pentru 2018 au fost finalizate (ambele sunt **angajamente specifice pentru jumătatea anului 2019**). Noua administrație s-a angajat să respecte un grafic care presupune finalizarea strategiei de gestionare a resurselor umane până în 2023. În plus, fiecare titular de post va avea o descriere/funcție specifică a postului până la sfârșitul anului 2019. Entitățile publice neconforme nu vor fi în măsură să solicite noi angajări. În ceea ce privește codificarea juridică, este important ca revizuirea în curs a portalului național pentru codificare să fie finalizată rapid, astfel încât să se asigure începerea rapidă a procedurii de licitație.

Angajarea personalului permanent rămâne în ținta de angajare stabilită de autorități în propriul buget și în strategia fiscal-bugetară pe termen mediu, iar autoritățile iau măsuri pentru redobândirea controlului asupra angajării de personal temporar. La data publicării raportului anterior de supraveghere mai strictă (date până în februarie 2019), s-a estimat că valoarea de referință pentru angajarea agenților temporari (adică media anuală a agenților temporari în 2016) a fost depășită până cu 1 500, însă estimarea actuală depășește valoarea de referință cu 5 200 (date până în septembrie 2019). O modificare recentă a eliminat o serie de excepții importante de la regimul obișnuit de angajare a personalului temporar, care ar trebui să intensifice controlul asupra angajărilor făcute de Ministerul de Interne și să conducă, se speră, la o reducere treptată a personalului temporar.

Câteva dispoziții salariale recente ridică unele semne de întrebare cu privire la integritatea grilei salariale unificate. Aceste dispoziții privind salariile plasează grupuri specifice de personal din anumite servicii prioritare la cel mai înalt nivel de remunerare și, de asemenea, extind sfera/acoperirea alocăției pentru „diferența personală”. Autoritățile s-au angajat să consolideze și să centralizeze controlul reformei grilei salariale unificate și al procedurilor de angajare prin înființarea unui grup de lucru interministerial cu mandatul de a prezenta măsuri specifice până la sfârșitul anului 2019, care va fi implementat până în ianuarie 2020.

Guvernul a adoptat o legislație de promovare a tranziției către un stat digital, noul Minister al guvernantei digitale asumându-și un rol principal în această direcție. Ministerul are sarcina de a crea o administrație publică digitală prin realizarea unei serii de proiecte informatice de amploare. Proiectele care urmează să fie realizate pe termen scurt includ dezvoltarea unei identități digitale unice pentru autentificarea tuturor tranzacțiilor cu statul, simplificarea procedurilor administrative specifice pentru cetățeni și întreprinderi și crearea unei platforme unificate (gov.gr) care să reunească informațiile și serviciile electronice furnizate de către stat. Pe termen mediu și lung, ministerul își propune să dezvolte infrastructura pentru rețelele 5G și să promoveze interoperabilitatea sistemelor și a registrelor publice. Autoritățile revizuiesc, de asemenea, strategia digitală națională existentă care stabilește cadrul pentru transformarea digitală a administrației publice și a economiei în ansamblu.

Noua administrație s-a angajat să continue cea de a treia fază a reformei Autorității unice de plată, care a cunoscut întârzieri semnificative. A treia fază va stabili un sistem integrat de informații și va spori mandatul autorității pentru a include sarcinile de compensare, îmbunătățind astfel gestionarea finanțelor publice. Acest lucru va necesita luarea unor măsuri care să vizeze modificări legislative, un proiect IT care urmează să fie lansat în ianuarie 2020 și instituirea unui grup de lucru comun care să revizuiască procesele de autorizare actuale.

Progresele înregistrate în ceea ce privește implementarea angajamentelor în domeniul justiției au fost inegale. Legislația privind depunerea și prelucrarea electronică obligatorie a documentelor juridice în jurisdicțiile administrative a fost adoptată în octombrie 2019, dar va intra în vigoare abia în ianuarie 2021, un an mai târziu decât se prevăzuse în acest angajament specific pentru sfârșitul anului 2019. În același timp, se înregistrează progrese în ceea ce privește implementarea celei de-a doua faze a sistemului de gestionare integrată a cauzelor în domeniul judiciar, angajament pentru jumătatea anului 2020. Procedura de licitație (**angajament specific pentru jumătatea anului 2019**), care cunoscuse întârzieri, a fost finalizată în noiembrie 2019, iar publicarea licitației este prevăzută pentru luna decembrie 2019, la finalizarea procedurilor administrative în derulare la Ministerul guvernantei digitale. Obiectivul principal al reformei este îmbunătățirea calității și eficienței sistemului judiciar printr-un mediu informatic uniform.

Cadrul de mediere obligatorie, care a fost amânat de două ori, va intra în vigoare în curând. Modificările asigură conformitatea cadrului de mediere cu Constituția elenă și cu dreptul UE, reduc categoriile de litigii supuse medierii obligatorii și costul minim al medierii și modifică o serie de aspecte procedurale și tehnice ale cadrului.

Continuă implementarea planului național de acțiune anticorupție. Marea majoritate a celor peste 100 de acțiuni avute în vedere de autorități au fost încheiate, iar restul au fost lansate. Implementarea susținută va fi esențială. În august 2019, implementarea planului (angajament specific pentru jumătatea anului 2021) a devenit parte a mandatului noii Autorități naționale independente de asigurare a transparenței și va fi pe deplin operațional în 2020. Agenția reunește o serie de funcții asumate anterior de organisme diferite și va dispune de o mai mare capacitate instituțională pentru combaterea corupției.

Amendamentele legislative adoptate în iunie 2019, care retrogradează statutul de corupție activă de la infracțiune la delict, reprezintă un motiv de îngrijorare. Modificările relevante aduse Codului penal și Codului de procedură penală au atras critici din partea Grupului de state împotriva corupției și a Grupului de lucru anticorupție al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică. Proiectele de poziții publicate pentru consultare publică în octombrie 2019 nu abordează pe deplin aceste preocupări. Constatările unei misiuni comune planificate de Grupul de state împotriva corupției și de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică ar putea furniza orientări utile autorităților cu privire la acțiuni suplimentare corespunzătoare, inclusiv modificări de ordin juridic.

Comisia a monitorizat în continuare evoluțiile legate de procedurile judiciare împotriva membrilor Comitetului de experți al Taiped și împotriva fostului președinte și a personalului de conducere al Autorității statistice elene. Cauza împotriva fostului președinte al Autorității statistice elene, A. Georgiou, legată de acuzațiile prezentate în legătură cu statisticile fiscale, a fost respinsă în mod irevocabil. Recursul introdus de dl Georgiou într-un proces de calomnie era programată să fie audiată în mai 2020. În cauza împotriva Comisiei de experți, s-a înregistrat o nouă evoluție pozitivă chiar de la ultimul raport de supraveghere mai strictă: întrucât nu s-a formulat niciun recurs împotriva hotărârii

pronunțate de completul de judecată al Curții de Apel din Atena, respingerea acuzațiilor împotriva Comitetului de experți rămâne irevocabil în vigoare.

EVALUAREA GLOBALĂ A PROGRESERILOR ÎNREGISTRATE ÎN CEEA CE PRIVEȘTE ANGAJAMENTELE DE REFORMĂ

Noua administrație a început și a confirmat, imediat după preluarea mandatului, intenția de a respecta strategia de reformă convenită în cadrul supravegherii mai stricte. Guvernul s-a angajat în mod pozitiv și constructiv în relația cu instituțiile europene, în toate eșaloanele înregistrându-se un nivel ridicat de deschidere și disponibilitate în direcția implicării. Guvernul a luat măsuri importante pentru a îmbunătăți coordonarea politicilor economice, care vor contribui la asigurarea finalizării la timp a angajamentelor specifice ale Greciei.

Reforme emblematic adoptate până în prezent de noua administrație și discursul general favorabil creșterii economice au fost bine primite de către piețe. Randamentele obligațiunilor grecești au scăzut la niveluri istorice (rate negative la cele cu scadența la 3 luni), în plus față de evoluțiile în general favorabile de pe piețele europene ale obligațiunilor suverane, controalele asupra capitalului au fost eliminate mai devreme decât se preconizase, iar percepția generală asupra economiei se situează la nivelurile din perioada anterioară crizei. Redresarea economică reduce în continuare rata ridicată a șomajului și se preconizează că în 2020 se va consolida creșterea, pe baza reducerilor anunțate la impozitele pe forța de muncă și capital. Perspectivele economice îmbunătățite au început să se transfere la ratingurile obligațiunilor suverane ale Greciei și va fi esențial ca noua administrație să rămână concentrată, pentru că se va afla în atenția investitorilor o perioadă bună de timp, pe fondul vulnerabilității economice a partenerilor comerciali ai Greciei.

Guvernul a prezentat un proiect de plan bugetar care respectă țintele bugetare convenite, îndeplinește toate cerințele Pactului de stabilitate și de creștere în 2020 și anunță o reformă fiscală majoră pentru 2020. Noua administrație compensează impactul bugetar al măsurilor adoptate în mai 2019 prin revizuirea descendentă a plafoanelor de cheltuieli la niveluri mai realiste, marja de manevră bugetară fiind asigurată prin venituri fiscale suplimentare. În plus, guvernul a conceput un pachet de măsuri favorabile creșterii economice pentru 2020, care transferă impozitele din sfera capitalului și a forței de muncă către impozite cu efect distorsionant mai mic, cum ar fi taxa pe valoarea adăugată sau impozitul pe proprietate, și majorează cheltuielile sociale pentru familiile cu copii. Pachetul de politici va fi implementat într-un mod neutru din punct de vedere al balanței, va îmbunătăți calitatea finanțelor publice și va stimula creșterea economică în 2020. Instituțiile europene estimează că obiectivele de excedent primar convenit, de 3,5 % din PIB, vor fi depășite în 2019 și vor fi atinse în 2020, ceea ce echivalează cu excedentele administrației publice de 1,3 % din PIB în 2019 și de 1,0 % din PIB în 2020.

Deși au fost întreprinse reforme importante, va fi esențial să se mențină dinamica avansării planurilor de acțiune ambițioase pentru a asigura îndeplinirea acestora. Domeniile-cheie ale privatizării, mediul de afaceri și guvernanta digitală au cunoscut un impuls pozitiv și au fost adoptate noi inițiative pentru asigurarea unui cadru de negociere colectivă eficace, existând și inițiative în curs de elaborare pentru consolidarea sectorului bancar. În acest context, autoritățile au depășit cu mult angajamentele specifice asumate față de Eurogrup. Se înregistrează progrese în ceea ce privește reformele importante din domeniul utilizării terenurilor, al impozitului pe proprietate și al administrației fiscale. Autoritățile au elaborat planuri de reformă solide pentru a remedia întârzierile moștenite care au afectat o

serie de angajamente asumate față de partenerii europeni, în special în ceea ce privește lichidarea arieratelor, reforma administrației publice și reformele pieței energiei. Aceste planuri includ, după caz, măsuri alternative sau complementare echivalente angajamentelor asumate față de Eurogrup. Autoritățile sunt în procesul de recuperare a decalajului față de reformele din sectorul financiar, dar planurile vor trebui să fie susținute în continuare. Implementarea susținută a acestor reforme va fi monitorizată îndeaproape în rapoartele de supraveghere mai strictă succesive, astfel încât să se asigure că angajamentele specifice asumate față de Eurogrupul în iunie 2018 rămân efective.

Grecia a luat măsurile necesare pentru a-și îndeplini angajamentele specifice de reformă pentru jumătatea anului 2019. Vor fi esențiale și alte măsuri pentru finalizarea reformelor și, acolo unde este necesar, pentru accelerarea lor. Această evaluare ia în considerare eforturile depuse de noua administrație în ultimele luni pentru implementarea angajamentelor, în contextul avansării unei mai ample agende de reformă, precum și disponibilitatea sa de a le pregăti în strânsă cooperare cu instituțiile.

FINANȚAREA DATORIEI SUVERANE

Încurajată de scăderea semnificativă a randamentului obligațiunilor, Grecia a continuat să își consolideze prezența pe piața obligațiunilor guvernamentale prin emisiunea de obligațiuni din luna iulie și prin redeschiderea registrelor unei emisiuni anterioare în luna octombrie. Agenția de gestionare a datoriei publice a recurs la piață a treia oară în acest an în luna iulie, prin emiterea unei obligațiuni pe 7 ani la o rată de randament reoferită de 1,9 %. În octombrie a fost atins un alt record de randament scăzut, respectiv 1,5 % la o obligațiune pe 10 ani. Spreadurile randamentelor obligațiunilor suverane ale Greciei față de obligațiunile germane au continuat să se modereze, atingând 1,9 puncte procentuale pe durata de 10 ani în septembrie 2019, în scădere de la 3,5 puncte procentuale în urmă cu un an. Îmbunătățirea situației de finanțare a început să se reflecte în ratingurile de stat ale Greciei. Contul rezervei de lichidități nu a fost utilizat în această perioadă de raportare. De la sfârșitul lunii septembrie 2019, rezervele de numerar ale statului, care includ acest cont al rezervei de lichidități în valoare de 15,7 miliarde EUR și alte rezerve, au rămas la un nivel ridicat, de aproximativ 20,3 miliarde EUR. Rezervele disponibile sunt suficiente pentru a acoperi nevoile de finanțare suverană pe cel puțin doi ani în avans.

Rambursarea parțială anticipată a împrumuturilor de la Fondul Monetar Internațional, care se preconizează că va avea loc până la sfârșitul lunii noiembrie, este un pas binevenit și un semnal pozitiv important. După încheierea procedurilor naționale, organismele de conducere ale Mecanismului european de stabilitate și ale Fondului european de stabilitate financiară au renunțat la dreptul de rambursare proporțională la 28 octombrie. Tranzacția va fi finanțată prin fonduri colectate anterior în acest an și se preconizează că va avea un impact pozitiv, dar limitat, asupra sustenabilității datoriei, întrucât cea mai mare parte a sumelor datorate ar trebui să fie plătite până la sfârșitul anului 2020. Cu toate acestea, este o măsură binevenită deoarece contribuie la reducerea riscului valutar, generează economii și transmite piețelor un semnal corect.

A fost efectuată o actualizare a analizei sustenabilității datoriei. Scenariul de referință arată că datoria se menține pe o traiectorie descendentă, deși va rămâne la peste 100 % din PIB până în 2041. Nevoile de finanțare brute ale Greciei vor oscila în jurul a 10 % din PIB până în 2032 și vor rămâne în jurul a 14 % din PIB la sfârșitul perioadei vizate de previziuni.